

Občina Moravske Toplice

LIPNICA

Glasiło obćine Moravske Toplice, Leto XXI, Številka 138, 2. september 2015

**Vsem občankam in obćanom iskrene Źelje ob 19. obćinskem prazniku
Źupan Alojz Glavać, obćinski svet
in uprava obćine Moravske Toplice**

Iz vsebine:

Ob obćinskem prazniku - str. 3

Uresnićeni projekti v obćini - str. 4

Pesniška zbirka - str. 9

Bogojina za najlepši kraj - str. 11

Gradimo mostove - str. 12

Poletje na OŠ Fokovci - str. 14

Hokejski poćitniški tabor - str. 18

Poletna Źola nogometa - str. 20

Nagradna kriŹanka - str. 23

Urednikov kotiček

Lep pozdrav, spoštovane in spoštovani, ki prebirate 138. številko Lipnice. Avgust je za nami, za nami je tudi poletni čas, ko zaradi izjemne vročine nismo vedeli, kaj sami s sabo, iskali senco, ohladitev v vodi ali mrzlih napitkih. In ker čas presneto hitro beži, v teh dneh že iščemo toplejša oblačila, na vrata pa trka tudi jesen. Za mnoge najlepši letni čas, saj prinaša darove matere narave z njiv, sadovnjakov, vinogradov in vrtov. Po nekaj obilnejših padavinah si lahko celo obetamo, da bomo našli kakšno gobo po gozdovih. Za nami je torej avgust, ki nam je postregel tudi z dvema prazničnima dnevom, z Veliko mašo in z Dnevom priključitve Prekmurja matici Sloveniji. September za občane Moravskih Toplic prinaša praznično dogajanje, saj bo naša občina upihnila 19. svečko na torti. Osrednje praznično dogajanje se bo odvijalo v Filovcih. Filovčani imajo sploh poseben razlog za praznovanje, saj bo svojemu namenu predano kanalizacijsko omrežje s čistilno naravo. Ob tej priložnosti velja vodstvu občine z županom Alojzom Glavačem na čelu in občinskim strokovnim službam izreči vso pohvalo in zahvalo, da jim je v »loteriji« z nepovratnimi sredstvi januarja lani uspelo pripraviti vso dokumentacijo za investicijo. Sama vsebina nove Lipnice ponuja obilo zanimivega branja. Zato vabljeni k branju in seveda k reševanju nagradne križanke.

Vaš v. d. urednik Boris Cipot

Proslava ob dnevu priključitve prekmurskih Slovencev matici

Zbrane nagovoril predsednik RS Borut Pahor

Letošnja osrednja regijska slovesnost ob Dnevu priključitve prekmurskih Slovencev matični domovini je bila v soboški dvorani Park. Osrednji govornik je bil župan MOM MS Aleksander Jevšek, ki je zbrane spomnil na las pred 90. leti, ko se je na pariški mirovni konferenci odločalo o usodi prekmurskih Slovencev. Na slovesnosti je zbrane kot častni gost nagovoril tudi predsednik Borut Pahor, ki je izpostavil pomembnost državnih praznikov, ki jih bo Slovenija obeležila v prihodnjih treh mesecih. »Vsem odločilnim preločnicam je skupno, da so z določitvijo meje z drugimi državami določile prostor naše suverenosti. Vprašanje državne meje je torej elementarno vprašanje državne suverenosti,« je povedal in dodal, da bo temu zaradi aktualnih razlogov posvetil posebno pozornost. Kot je dejal, je bilo vprašanje določitve meje med Slovenijo in Hrvaško od samega začetka razglasitve neodvisnosti obeh držav bistveno bolj zapleteno. Še vedno je prepričan, da je Arbitražni sporazum

najboljša osnova za reševanje nedorečenosti slovensko hrvaške meje, od arbitražnega sodišča pa pričakuje takšno rešitev, ki bo okrepila dobrososedske odnose.

bc

LIPNICA – glasilo občine Moravske Toplice. Uredništvo: Boris Cipot – v. d. odgovorni urednik, Sonja Vöröš – urednica prispevkov v madžarskem jeziku, mag. Valerija Danč Sabotin – predstavnica MNSS, Anita Čontala – tajnica uredništva, Anja Vučkvič – programska sodelavka. Postavitev in tisk – Tiskarna aIP Praprotnik, 2015, naklada 2200 izvodov. Lipnica ni naprodaj – brezplačno jo prejme vsako gospodinjstvo v občini, drugi zainteresirani pa na sedežu občine Moravske Toplice, Kranjčeva ulica 3, 9226 Moravske Toplice – tel.: 02 538 15 00, faks: 02 538 15 02, e-mail: lipnica.casopis@gmail.com – internet: www.moravske-toplice.si.

Ob 19. prazniku občine Moravske Toplice

Spoštovane občanke in občani.

Poletje se počasi nagiba v jesen. Kar pomnimo, smo prestali eno najbolj suhih in vročih poletij. Prihajajo jesenski dnevi, ko bomo z naših polj in vrtov pospravljali še zadnje letošnje pridelke. Hkrati pa prihaja tudi praznik občine Moravske Toplice 7. september. V pričakovanju prazničnega trenutka bi rad z vami delil nekaj mojih razmišljanj in pogledov na trenutno stanje naše ožje in tudi širše domovine.

Slovenija.

Po treh lanskoletnih volitvah (evropske, državne in lokalne) bi pričakovali, da se v tem letu počasi začnejo stvari normalizirati. Pa temu žal ni tako. Kljub nekaterim pozitivnim gospodarskim kazalcem, kot sta rast BDP +2,6% in upad števila nezaposlenih za 2%, pa te številke niso rezultat ukrepov vlade in njenih nujnih reform. So bolj odraz nekaterih gospodarskih gibanj zunaj Slovenije. Rast BDP je predvsem ustvarilo nekaj deset podjetij, ki večino svojih izdelkov in storitev prodajo v razvite zahodne države. K rasti BDP je delno prispevala tudi lanska izjemno močna investicijska aktivnost 212 slovenskih občin. Ocena je da je tovrstnih investicij bilo za preko 2 milijardi evrov. Ta je predvsem posledica črpanja sredstev evropskih strukturnih skladov prejšnje evropske finančne perspektive, ki se je zaključila. Komaj so se pojavili prvi rahli vzpodbudni kazalci, že so se pojavili vedno dežurni skrbniki socialnih vprašanj. Takoj so zahtevali, da se del te rasti prelije v plače, pokojnine in druge socialne transferje. Žal pa je javnofinančna slika države veliko bolj črna, kot je to vidno na prvi pogled. V podkrepitev tega navajam nekaj števil. Skupni javni dolg Slovenije v letu 2015 je okrog 30 milijard evrov; prihodki državnega proračuna 8,56 milijard evrov; odhodki državnega proračuna 9,95 milijarde evrov; primanjkljaj državnega proračuna 1,4 milijarde evrov. Odplačilo glavnice kreditov v letu 2015 je v višini 2,3 milijarde evrov in v letu 2016 že 3,4 milijarde evrov. Samo v letošnjem letu mora Slovenija odplačati poleg glavnice še za 1,3 milijarde obresti za najete kredite. Za tak znesek bi zlahka zgradili vsako leto drugi tir železnic Koper- Divača, manjkajoče avtoceste ali če hočete Teš 6. Potrebno letošnje zadolževanje države je po besedah finančnega ministra Mramorja v višini 4 milijarde evrov. Še leta 2008 je imela Slovenija »le« 16 milijard evrov dolga. Komaj zdaj je vidno, kako vrtoglavo in nesmiselno se je v teh zadnjih sedmih letih zadolževala država. Ob teh številkah je jasno, da potrebujemo resne in korenite reforme na mnogih področjih javnega sektorja. Reformirati je potrebno celotno področje vzgoje in izobraževanja od vrtcev, osnovnega in srednjega še najbolj pa visokošolski izobraževalni sistem. Prav tako je prenove potreben celotni zdravstveni sistem. Gotovo se strinjate, da ima lahko Slovenija vzdržan pokojninski sistem, le politična volja za te spremembe je potrebna.

Občina.

Občina Moravske Toplice je letos stara dvajset let in praznuje 19. občinski praznik. Po svoji sestavi in velikosti teritorija je največja med 27. pomurskimi občinami. V teh dvajsetih

letih smo napredovali na vseh področjih. Praktično vsak naš kraj je bil deležen večjega ali manjšega napredka. Vendar pa so včasih želje in načrti mnogo večji, kot so realne finančne možnosti. V vseh teh letih smo mnogo investirali v izgradnjo komunalne javne infrastrukture. Ne bi rad posebej našteval posameznih investicij, saj smo bralci Lipnice o tem sproti obveščani. Namenoma sem v prvem delu tega prispevka na kratko orisal stanje v državnih financah, da bo bolj razumljivo tudi delovanje naše občine v naslednjih letih. Občine se v glavnem financirajo iz povprečnine, ki znaša vsako leto manj in iz namenskih sredstev po državnih razpisih. Letos tovrstnih razpisov ni in jih verjetno še v naslednjem letu ne bo. Kljub temu pa še vedno ohranjamo visok delež proračuna, ki je namenjen investicijam. Naše šole in vrtci delujejo dobro. Smo vodilna občina v Sloveniji na področju pomoči mladim družinam: ob rojstvu otroka jih obdarimo z zneskom 1000 evrov. Imamo najvišjo subvencijo do 1500 evrov za vgradnjo malih čistilnih naprav na območjih, kjer dolgoročno ni možno izgraditi kanalizacijskih sistemov. S tem smo kot občina izpolnili vse zakonske zahteve na področje odvajanja in čiščenja komunalnih odplak. Našim študentom pomagamo s štipendijami. Skrb za starejše tudi v naši občini pomeni eno od pomembnejših področij, saj se kot družba staramo. Zato izvajamo pomoč na domu in sofinanciramo tudi varstvo v domovih, kadar naši občani nimajo dovolj sredstev za to. Naše komunalno podjetje Čista narava poleg vseh komunalnih omrežij skrbi tudi za preko 200 km javnih cest, da so prevozne v vseh vremenskih pogojih. Vse naše cerkvene skupnosti prinašajo

sporočilo strpnosti miru in sožitja v sobivanju vseh nas, za kar sem vsem še posebej hvaležen. Prav tako Madžarska narodna samoupravna skupnost pomeni most sožitja ne samo med našimi občani, temveč tudi preko meje. Tudi krajevne skupnosti in društva pomenijo ustvarjalno energijo, brez katere naše življenje in naš način bivanja ne bi bil tako kvaliteten. Bomo pa morali biti racionalnejši pri organizaciji množičnih prireditvev in dogodkov, saj je majhen obisk ljudi jasno sporočilo, da se standard prebivalstva zmanjšuje. Tudi pri delovanju vrtcev je v zadnjih letih opaziti mnogo nepotrebne politiziranja, in netenje negativnih odzivov. Vsi vemo, da si take mreže, kot jo trenutno imamo, v drugih primerljivih občinah ne morejo privoščiti. Še manj pa v sosednji Avstriji ali v Švici, po katerih se radi zgledujemo. Razumem skrbi staršev, zato jim bomo na tak ali drugačen način priskočili na pomoč. Vendar pa jih prosim tudi za razumevanje pri iskanju racionalnejših rešitev. Pred dnevi mi je eden mojih prijateljev, naš občan, povedal naslednje. »Dragi moj župan. Bil sem na obisku pri hčerki na Škotskem. Pričakuje drugega otroka. Rodila ga bo na domu, saj je vse v redu. Pregledov z ultrazvokom ne delajo, razen v

izjemnih primerih. Šokiran sem bil. Ko sem vprašal hčerko ali ne bi prišla domov, kjer imamo boljše pogoje, mi je odgovorila. Meni se to zdi normalno. Doma v Sloveniji preveč kompliciramo pri vsaki stvari... In še naprej. Da bi ti videl župan njihove ulice ali ceste, katastrofa. Mi imamo tukaj dosti boljše. Bil sem kritičen do občine, do vsega kar imamo ali delamo. Zdaj gledam drugače. Imamo mir, zdravo okolje, za trenutne razmere dobro živimo. Vendar tega včasih ne opazimo ali nočemo priznati in celo premalo spoštujemo.« Njegove besede so mi dale misliti, tudi vam jih prepuščam v razmislek.

Spoštovani. Tudi letošnji nagrajenci Občine Moravske Toplice so k temu našemu raju prispevali del svojega življenja, energije in napora. Za to se jim v imenu vseh občanov iskreno zahvaljujem in jim čestitam. Prav tako tudi vsem, ki ste svojim delom, znanjem, zgledom ali kakorkoli prispevali k našim skupnim uspehom.

Iskrene čestitke ob 19. občinskem prazniku občine Moravske Toplice.

Vaš župan Alojz Glavač

Seznam projektov Občine Moravske Toplice od septembra 2014 do septembra 2015

KMETIJSTVO:

1. Komasaacija Prosenjakovci

Vrednost celotnega projekta: 517.000 EUR

Julija 2015 smo zaključili z izvedbo komasaacije na komasaacijskem območju Prosenjakovci, ki bo prispevala k racionalizaciji kmetijske proizvodnje, saj se bodo z izvedenim združevanjem zemljišč stroški pridelave v prihodnje zmanjšali (manj porabljenega časa in goriva, manjši stroški materiala za pridelavo, boljša izraba kmetijske mehanizacije, itd.). Investicija se je začela v letu 2013, izvedena pa so bila geodetska dela, zamejničenje novih parcel v naravi in izdelan elaborat nove razdelitve kmetijskih zemljišč. Naložba je bila sofinancirana s sredstvi Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in sicer iz naslova ukrepa Izboljšanje in razvoj infrastrukture, povezane z razvojem in prilagoditvijo kmetijstva.

PROMETNA INFRASTRUKTURA:

1. Most v Prosenjakovcih

Vrednost: cca 4.000 EUR

Saniran je bil most v Prosenjakovcih, ki je bil uničen v neurju. Obstoječi oporniki so bili sanirani in na njih je bila zgrajena nova premostitvena konstrukcija.

2. Pločniki Noršinci:

Vrednost: cca 15.000 EUR

Zgrajen je bil enostranski asfaltirani pločnik v Noršincih skupaj z nastavki za javno razsvetlavo v dolžini cca 100 m.

3. Pločniki Mlajtinci

Vrednost: cca 9.000 EUR

Zgrajen je bil enostranski asfaltirani pločnik v Noršincih v dolžini cca 100 m.

4. Cesta v Bogojini - Vršič

Vrednost: cca 22.000 EUR

Rekonstruiran je bil krak javne poti JP765471 v Bogojini v dolžini cca 150 m. Sanirana je bila gramozna podlaga, izvedlo asfaltiranje ter uredilo odvodnjavanje.

5. Cesta v Krncih

Vrednost: cca 29.500 EUR

Rekonstruiran je bil krak javne poti JP765761 v Krncih v dolžini cca 270 m. Sanirana je bila gramozna podlaga in izvedeno asfaltiranje.

6. Ureditev dela ceste Močvar-jug

Vrednost: cca 40.000 EUR

Zgrajeno je bilo cca 70 m ceste in enostranskega pločnika z meteorno in fekalno kanalizacijo ter z JR. Dela se zaključujejo v letošnjem letu.

VAROVANJE OKOLJA:**1. Čistilna naprava in kanalizacija Filovci**

Vrednost: 1.811.000 EUR

Največji projekt na območju občine Moravske Toplice v preteklem letu je bila izgradnja Čistilne naprave in kanalizacije Filovci. Prav v teh dneh potekajo še zadnja zaključna dela, ki bodo trajno uredila dosedanji neustrezen način odvajanja in čiščenja odpadnih voda. Na novo čistilno napravo za čiščenje odpadne komunalne vode kapacitete 700 PE in fekalno kanalizacijo v dolžini 5,47 km bo priklopljenih večina prebivalcev Filovcev. Cilj investicije je bil zmanjšati

onesnaževanje okolja, zmanjšati vpliv na obremenitev podtalnice in bližnjih vodotokov s fekalijami, odpraviti problem smradu v obcestnih jarkih ter posredno izboljšati možnosti za razvoj naselja in povečati kvaliteto bivanja. Naložba je bila sofinancirana s strani EU, in sicer s sredstvi Evropskega sklada za regionalni razvoj.

1. Kanalizacija Bogojina Vršič

Vrednost: cca 170.000 EUR

V mesecu septembru 2015 se bo pričela tudi gradnja kanalizacijskega omrežja za odvajanje odpadne komunalne vode v delu naselja Bogojina (Vršič), v skupni dolžini cca. 1.610 m, s ciljem odvesti odpadno komunalno vodo v vodotesnih ceveh na čiščenje v skupno čistilno napravo ter tako zmanjšati vpliv na obremenitev podtalnice s fekalijami in rešitev problema fekalij in smradu v obcestnih jarkih. Zaključek investicije je predviden v letu 2016.

VODOOSKRBA:**1. Pomurski vodovod**

Vrednost: 8.000.000 EUR

Projekt pomurskega vodovoda je razdeljen v dve fazi. V letu 2015 bo končana prva faza, ki na območju Občine Moravske Toplice predvideva vodovode za dobavo vode v naseljih Noršinci, Mlajtinci in Ivanci, Andrejcih, delu naselja Ivanovci, Vučji Gomili, Ivanjševcih in Središču. Skupna dolžina brez transportnega voda znaša cca 45 km. Poleg vodovodnih linij bodo zgrajeni vodohrani v Suhem Vrhu in dva v Vučji Gomili. Z izvedbo projekta se bistveno prispeva k izboljšanju kvalitete bivanja na tem območju. Projekt je sofinanciran s sredstvi Kohezijskega sklada.

2. Vodovod Martjanci

Vrednost: 80.000 EUR

Konec leta 2014 se je nadaljevala rekonstrukcija vodovodnega omrežja v Martjancih. Izvedli so se izkopi in zamenjave obstoječih dotrajanih vodovodnih cevi in jaškov, v skladu z izdelanim projektom. V letu 2015 se v enakem obsegu nadaljuje in zaključuje gradnja vodovodnega omrežja v Martjancih.

3. Vodovod Ivanovci

Vrednost: cca 79.000 EUR

Pričela se je gradnja vodovodnega omrežja v delu naselja Ivanovci, ki ni bil zajet v projektu Pomurskega vodovoda. Dela obsegajo zemeljske izkope in vgradnja vodovodnih cevi ter izpuste za bodoče individualne priklone.

4. Vodovodni krajši kraki

Pričelo se je z gradnjo krajših vodovodnih krakov, ki niso bili zajeti v projektu pomurskega vodovoda in služijo kot dovodni kraki, na katere se bo lahko priključevalo individualne porabnike. Dela se bodo izvajala na celotnem obsegu zgrajenega pomurskega vodovoda na tistih območjih, kjer direktnega priklopa na glavni vod ali na skupno odjemno mesto ni bilo možno izvesti.

Goran Pintarič in mag. Milan Šadl

Spoštovane občanke in občani Občine Moravske Toplice!

Ob 19. prazniku naše občine vas vabim na prireditve, ki bodo

**v soboto, 05. septembra 2015
v Filovcih**

PROGRAM PRIREDITEV:

- 13.00 OTVORITEV IN BLAGOSLOVITEV ČISTILNE NAPRAVE TER KANALIZACIJE FILOVCI, ki bo pri ČN v Filovcih
- 16.30 OSREDNJA OBČINSKA PRIREDITEV (ŠRC Filovci)

SLAVNOSTNI GOVORNIK

Alojz GLAVAČ

župan občine Moravske Toplice
član Državnega sveta R Slovenije

V KULTURNEM PROGRAMU BODO SODELOVALI:

- Dramsko-recitacijska skupina KTD Filovci
- Filovske pevke

Predstavili vam bomo letošnje občinske nagrajence in prejemnike priznanj v sklopu projekta »Moja dežela - lepa in gostoljubna«.

Za vse obiskovalce je organizator osrednje prireditve pripravil brezplačni obrok, za prijetne trenutke druženja po kulturnem programu pa bo skrbel glasbeni ansambel COCTAIL.

PRISRČNO VABLJENI!

Vaš župan Alojz GLAVAČ

Kmetija Sambt iz Lukačevcev prejemnik zlatega priznanja za bučno olje

Dišeče bučno olje iz kmetije Sambt v Lukačevcih

Kmetija Sambt iz Lukačevcev v občini Moravske Toplice sodi med večje kmetije v ravninskem predelu Prekmurja. Pred leti sta oče Geza in mama Marija sinu Robertu, njegovim ženi Metki in sinu Jožeku in hčerki Barbari predala kmetijo. Robert namreč obdeluje okoli 60 ha zemlje, od tega nekaj svoje, nekaj pa ima v najemu. Na polju v kolobarjenju mlada družina Sambt prideluje različne poljščine, pšenico, ječmen, koruzo, oljno ogrščico in zadnja leta tudi buče. Pridelovanje buč, iz katerih potem iztisnejo bučno olje je sicer zadnja leta njihova dopolnilna dejavnost na kmetiji, kajti žena Metka je pred leti izgubila službo v tekstilni tovarni Mura v Murski Soboti, zato so se načrtno preusmerili v pridelavo bučnega olja. Robert je končal srednje kmetijsko šolo v Rakičanu in sedaj to svoje znanje, katerega je pridobil v času šolanja, pridno uporablja na svoji kmetiji. Z pridelovanjem buč se kmetija Sambt ukvarja že četrto leto, kajti buče so zelo zahtevna poljščina. Seme kupijo vsako leto v Agrosatovi trgovini v Puconcih sorte Gleisdorf, to je buča golica. V zadnjem času sejejo na večjih površinah. Letos so posejali na 7 ha buče golicice. Buče se morajo sejati zgodaj spomladi, saj zemlja ne sme biti mrzla in prej premokra, potem buče zelo lepo vzklijejo. Če pa takoj po setvi zapade veliko dežja, je zemlja zbita in je vznik zelo slab. Zelo pa je tudi pomembno kateri posevek je bil prej posejan na njivi, na katero so buče še posebej občutljivo in tudi na fitofarmaceutvska sredstva so zelo občutljive. Buče sejejo predvsem strojno in tudi čistijo se strojno. Ko bučno seme očistimo, se mora dobro posušiti, najbolje je, da se suši na soncu, saj tako dobro posušeno seme vpliva na kakovost in količino bučnega olja. Olje stiskajo v oljarni Pojbič v Gornjih Petrovcih, kjer ga toplo stisnejo in iz njega dobimo pravo bučno olje, polnijo pa jih doma v različne steklenice z svojo etiketo. Družina Sambt nam je zaupala, da je dišeče bučno olje vsak dan na njihovi mizi na jedilniku za solate. Bučno olje se največ uporablja v kulinariki za solate in v farmaciji ter v kozmetiki. Sambtovi svoje domače bučno olje največ prodajo doma na domu, kajti kupci že dobro poznajo njihovo bučno

olje, imajo že večinoma stalne kupce, ki so zelo zadovoljne z njihovim oljem. Žena Metka pa tudi bučno olje prodaja na stojnici v trgovini Mercator Center Pleše v Murski Soboti. Ker se že nekaj let intenzivno ukvarjajo s pridelovanjem buč so tudi bili letos na ocenjevanje Dobrote slovenskih kmetij na Ptuj, kajti tam že vrsto let ocenjujejo različne kmetijske izdelke, med njimi tudi bučno olje. Doslej so na ocenjevanju na Ptuj prešli za svoje pridelano bučno olje že tri srebrna priznanja. Letos so že bili že četrtrič na ocenjevanju in so prejeli zlato priznanje. Ocenjevalna komisija je med drugim pri olju ocenjevala aromo, barvo, okus, izgled, embalažo in etiketo in tako so se odločili, da družini Sambt podelijo zlato priznanje. Ob prijavi na ocenjevanju bučnega olja na Ptuj jim veliko pomaga Kmetijsko gozdarski zavod Murska Sobotica, svetovalka za to področje Anica Petrovič. Družina Sambt si želi, da bi drugo leto na ocenjevanju na Ptuj prešli znak kakovosti za bučno olje.

J.Ž.

Čebelar Franc Forjan iz Sebeborcev čebelari že več kot 30 let Čebele moraš vzljubiti in z njimi živeti

Čebelarja je narava bogato obdarila, dala mu je medonosno čebelo. Slovenci smo ponosni na našo kranjsko sivko. Le kdo ne pozna pridelkov iz čebeljega panja, kot je med, cvetni prah, propolis in matični mleček. Prav ti čebelji pridelki nam popestrijo vsakdan in pomagajo lajšati tegobe. Izredno pomembno pri uživanju čebeljih pridelkov, predvsem medu in cvetnega prahu. Za Slovenca sta torej slovenski med in cvetni prah najboljša, ker vsebujeta cvetni prah rastlin, ki rastejo v našem okolju. Med je najbolj pristno naravno sladilo in je že iz davnine cenjen v človeški prehrani. Je živilo, ki se ohrani brez dodata kakršnekoli snovi, kar je danes izredna redkost. O tem in še o marsičem smo se pogovarjali s čebelarjem Francem Forjanom iz Sebeborcev, ki čebelari že več kot 30 let. Franc je namreč član Čebelarskega društva Moravske Toplice in čebelarstvo na svojem domu nadaljuje, saj so mu čebelarstvu v zibelko položili starši. V 30 letih od kar je čebelar, je prav gotovo spoznal dobro in slabo plat čebe-

Robert Sambt iz Lukačevcev ponosen na letošnje zlato priznanje za bučno olje.

Čebelar Franc Forjan iz Sebeborcev čebelari že več kot 30 let.

larjenja, a najvažnejše pri vsem tem je, da moraš čebele vzljubiti in z njimi živeti. Na svojem domu v Sebeborcih ima 30 čebeljih panjev, pri čemer je skoraj vsak dan z njimi, predvsem ima veliko dela, ko toči med in čebele hrani. Vsako letni čebelji pridelek je različen, a kot nam je dejal, je bila lanska najslabša doslej, daj so bile vremenske razmere za čebele neugodne. Njegove marljive čebele, ki letajo po okolici Sebeborcev v njegov čebelnjak, prinašajo medovino iz katere potem čebele predelajo v med in tako čebelar Franc pridelava kakovostni, zdrav in neoporečni med. Tako Franc toči več vrst medu, in sicer od cvetličnega, akacijevega, lipovega in kostonjevega. Pred leti pa je svoje čebele vozil tudi na čebeljo pašo, in sicer na Ruško Pohorje, kjer sta medila kostonj in hoja. Po njegovem medu je veliko zanimanja, predvsem na dom prihajajo kupci iz širšega območja občine Moravske Toplice, veliko pa je tudi turistov, ki obiščejo Terme 3000 Moravske Toplice. Njegov med je zaščiten z geografskim poreklom v različnih steklenicah in v različni embalaži. Čebelarja Franca Forjana smo srečali na poletni tržnici v Moravskih Toplicah, kjer smo opazili, da je bila njegova stojnica dobro obiskana in povpraševanju po medu zelo veliko. Povedal je, da na sejem v Moravske Toplice veliko krat pripelje opazovalni stekleni čebelji panj, kjer si lahko vsak pobliže ogleda kako se izležejo čebele, matice, trote in čebelji prah. Pred leti pa je s svojim medom sodeloval tudi na ocenjevanju medu, ki ga vsako leto organizira Zveza čebelarških društev Pomurja. Franc pravi, da čeprav je v čebelarstvu že več kot 30 let se je potrebno na tem področju nenehno izobraževati in dopolnjevati svoje znanje, saj se udeležuje različnih čebelarških predavanj, ki ga pripravlja Čebelarško društvo Moravske Toplice in Zveza čebelarških društev za Pomurje. Franc pa že nekaj let svoje bogato čebelarsko znanje prenaša na mladi rod, hodi namreč predavat in poučevati o čebelarjenju, čebelah, medu in medenih pridelkih po vrtcih občine Moravske Toplice. Kot opaža se mladi v vrtcih zelo zanimajo za čebelarjenje, kajti med je na njihovem jedilniku večkrat na teden. Za čebelarja Franca je najlepše opravilo, ko toči med, ko vidi, kaj so mu njegove pridne čebele pridelale v čebelnjaku. Sam je velik uživalec medu in med ga krepri pri njegovem zdravju. Prav gotovo, če mu bo dopuščalo zdravje, bo še čebelaril in prideloval kakovostni slovenski- prekmurški med, pri čemer se nadeja, da bi nekoč po njegovih čebelarških stopinjah hodili mladi iz vrtcev in šol, na kar bo nad vse ponosen, da čebelarstvo ne bi šlo v pozabo ali zaton, kajti brez čebel človeštvo ne bo moglo obstajati.

J.Ž.

2. srečanje z obeh strani meje Magyarszombatfa - Prosenjakovci

V soboto, 25. 7. 2015, je v naselju Magyarszombatfa na Madžarskem potekalo 2. srečanje prebivalcev obmejnih naselij Magyarszombatfa in Prosenjakovci.

Po bogoslužju je sledil kratek kulturni program, v katerem so nastopili pevski zbor in recitator KTD »Ady Endre« Prosenjakovci in citrarja iz Magyarszombatfe.

Župan Občine Moravske Toplice je v svojem govoru izpostavil pomen dobrososedskih odnosov, saj je že po starem ljudskem pregovoru dober sosed boljši od najboljšega sorodnika. Župan Občine Magyarszombatfa pa je izrazil upanje, da to srečanje obmejnih naselij postane tradicionalno.

Sledilo je druženje ob glasbi, dobri hrani, za katero so poskrbeli odlični kuharji iz obeh naselij, in pijači.

Ladislav Vöröš, predsednik KTD »Ady Endre« Prosenjakovci

A határ két oldalán élő szomszédok 2. találkozója Magyarszombatfa - Pártosfalva

2015. július 25-én, szombaton, a magyarországi Magyarszombatfán zajlott a két szomszédos település, Magyarszombatfa és Pártosfalva lakóinak 2. találkozója.

Az istentiszteletet alkalmi kultúrműsor követte, amelyen fellépett a pártosfalvi Ady Endre Művelődési- és Turisztikai Egyesület népdalköre és szavalója, valamint a magyarszombatfai citerások.

Moravske Toplice Község polgármestere ünnepi beszédében hangsúlyozta a jószomszédai viszonyok fontosságát, hisz nem véletlen van a régi mondás, miszerint egy jó szomszéd a legjobb rokonnál is többet ér. Magyarszombatfa polgármestere pedig annak a reményének adott hangot, hogy a határ menti települések találkozója hagyományossá válik. A folytatásban, hangulatos zene, valamint a két település kitűnő szakácsainak finom főztje és jó italok mellett mulattuk az időt.

Vöröš Ladislav, a pártosfalvi Ady Endre MTE elnöke

PESNIŠKA ZBIRKA MARTINA HORVATA MOJE LJUBEZNI

Martin Horvat, ki je v življenju opravljal več poklicev in poslanstev, je danes vitalen upokojenec, ki pa še vedno goji predvsem tri ljubezni: ljubezen do svojih najbližjih, predvsem do žene Amalije, do narave, v kateri na prvo mesto postavlja svoj vinograd, in do pisanja pesmi, tudi do njih petja (svojih in drugih). Iz pogovorov z njim, predvsem pa iz objavljenih pesmi v zbirki, ki jo v glasilu Občine M. Toplice Lipnici hočemo v tej številki na kratko predstaviti, lahko razberemo, da je njegovo srce polno tudi drugih ljubezni, a prvo mesto v njem zavzemajo prav prej izpostavljene.

Horvata potemtakem ne poznamo le kot pridnega gospodarja, dobrega družinskega očeta in zavzetega politika, temveč tudi kot neke vrste »ljudskega« pesnika in pevca. Pa ljudskega ne v tem smislu, da bi njegove pesmi ponarodele, temveč v tem, da ga zapisana in zapeta pesem tako navdušujeta, da čuti potrebo po tem, da svoja čustva izlije na papir in da jih ob različnih priložnostih s petjem ponudi tudi drugim. Skratka, njegova ljubezen do pesnjenja in petja je tako močna, da se ji ne more upreti. Zato jo zapisuje in izpoveduje ter po nekakšnih čisto svojih notah, svojih vižah, rad izpoje, rad tudi zapoje.

Svoje pesmi je doslej največ objavjal v brošurah, ki so izšle vsako leto ob t. i. Košičevih tednih kulture v KS Bogojina. Približno polovica od teh jih je v zbirki ponatisnjenih, druga polovica pa še ne objavljenih. Nekatere že natisnjene so tudi nekoliko spremenjene, ali v vsebinskem pogledu ali pa v oblikovnem. Kot primer obojega smo npr. na nekem mestu objavili pesem Čričkov zbor, objavili s številka 1 in 2. To tudi zategadelj, ker je avtor vztrajal pri svojem, pri določenih detajlih, urednik pa se z njim nisem povsem strinjal (če bi objavili celo prvo, čisto njegovo varianto, po nobenem od literarnih kriterijev ne bi sodila v zbirko). In tako je v bistvu zapisana po svoji izpovednosti ena pesem v dveh oblikah. Želim povedati, da sva včasih, pa ne le ob novih pesmih, temveč že prej, pri prejšnjih, pri prvih objavah, morala z avtorjem sklepati kompromise, take, da pesmi npr. niso bile prenatrpane s preveč ponavljajočimi se besednimi zvezami, dolgimi verzi ter v njih izraženimi mislimi, izpovedanimi čustvi ipd. Najina občasna razhajanja so povzročale tudi rime zaradi rim samih, saj so pesniku manj pomenili ritem pesmi oz. verzov, ubrano ujemanje nepoudarjenih in poudarjenih zlogov, kar je v pesmi poleg (iz)povedanega najpomembnejše, poleg sporočila najvrednejša pesniška odlika.

Osrednja tema Horvatovega verzificiranja je ljubezen, so ljubezni. Zato smo zbirki, ki je izšla v samozaložbi, tudi dali – povsem upravičeno – naslov *Moje ljubezni*, prav tako smo – po našem skupnem mnenju (pesnik, tehnični urednik in urednik), upam, dobro zadeli tudi naslove posameznih ciklov v njej. Ti si sledijo takole: Moji dragi, Moji kraji, Moja polja, Moje gorice, Moje in božje. Že sami naslovi kratkih razdelkov nam povedo, da so v njih priobčene pesmi, ki izražajo avtorjevo ljubezen do njegovih najbližjih in prednikov (npr. Naša babica, Srečen sem, Dedi in vnūkeci), da so mu zelo blizu narava ali tisto, kar nam le-ta nudi, torej pesmi o naravi (npr. Naša polja, Zrela žita, V Filovskon Gaji, Čričkov zbor, Pri klejti man pajdaša in druge). Takih je največ in so v vseh pogledih najvrednejše, najlepše. V njih je tudi precej domačih, prekmurskih izrazov, besednih zvez ali celih verzov. Kar knjigo včasih bogati, na drugih mestih pa jo dela slabo (npr. ni doslednosti pri rabi diftongov –au in -ov, menja-

vanje ivanskega »govora« z bratonskim idr.). Horvatova pesniška zbirka pa prinaša tudi nekaj domoljubnih pesmi (med njimi so vredne branja npr. Naša vasica, Tan, ge Tinek je doma in Naše Prekmurje zeleno), kako prigodniško (npr. Dolenjci v Prekmurju) in nekaj nabožnih oz. takih, v katerih preko orisa verskih zgradb nakaže svojo povezanost z Bogom (Bela golobica, Zahvala idr.). Te zadnje so v izpovednem, estetskem in oblikovnem pogledu ene od boljših v njegovem knjižnem prvencu. Da je res tako, citirajmo vsaj nekaj verzov iz pesmi Zahvala:

Zahvaljen, naš Odrēšenik,
za vse dari narave:
za vino iz vinograda,
za žitna polja, ki zorē,
za vsako cvetko, ki cveti,
za travnik vsak, ki zeleni.

Zahvaljen, naš Odrēšenik,
za krasno pesem ptic,
zahvaljen za prijatelje,
za smeh, za krič in jok otrok.
Zahvaljen za sopotnico, sopotnika,
za zvestega sodruga skoz življenje...

V celoti gledano je pesniška zbirka Martina Horvata *Moje ljubezni* za človeka, ki nima visoke ali univerzitetne izobrazbe in je njegovo knjižno delo pesniški prvenec, velik življenjski, duhovni ali vsaj kulturni dosežek: ta ne bi bil mogoč kljub njegovi že večkrat omenjeni veliki ljubezni do pesnjenja in petja, če naš avtor ne bi veliko bral. Je pravi bibliofil; bere pesmi, prozo in strokovne knjige. Verjetno je tudi to pripomoglo k temu, da ima sam rad pisanje pesmi in petje. In da je za svojo 75-letnico življenja ter 50-letnico poroke sam sebi, vsem svojim dragim in vsem nam, svojim prijateljem, podaril prvo pesniško zbirko. Bog daj, da bi nam za 80. rojstni dan še kakšno, boljšo! Ciklom pesmi sledi še nekaj prilog. Med njimi tri razlage treh pesmi in pa njegova avtobiografija. Preberimo vse, pesmi in priloge, da bomo duhovno bogatejši!

Jože Vugrinec

»Na gaudi se dobimo« - gostovanje v Črni na Koroškem

Člani folklorne skupine KUD József Attila Motvarjevci smo se v sodelovanju z Zavodom za kulturo madžarske narodnosti Lendava, dne 16.8.2015 udeležili folklorne prireditve "Na gaudi se dobimo", ki se je odvijala v okviru 60. tradicionalnega turističnega tedna v Črni na Koroškem.

Na prireditvi je, skupaj z domačo folklorno skupino KD Gozdar, sodelovalo osem folklornih skupin iz različnih krajev Slovenije. Ob prihodu nas je sprejela in pozdravila županja občine Črna na Koroškem, mag. Romana Lesjak. Temu je sledila povorka po vasi do glavnega trga, kjer smo ob spremljavi godalnega tria "Bojtár népzenei együttes", zaplesali plese iz pokrajine »HETÉS", ki predstavljajo del plesov in običajev, zbranih in raziskanih ter rekonstruiranih z madžarsko govorečega dela Prekmurja in so del madžarskega ljudskega izročila iz prve polovice 20. stoletja. Sledila je osrednja prireditev v prenovljeni dvorani kulturnega doma v Črni, kjer smo občinstvu predstavili plese iz Železne županije - Vasi táncok.

Koreografa omenjenih plesov sta Rudolf in Alenka Toplak. Sodeč po aplavzu ter glede na odzive občinstva po naši predstavi, lahko rečemo, da smo se na odru odrezali več kot odlično. To so trenutki, ki dajejo skupini dodaten zagon za delo naprej in ko je ves vložen trud poplačan. Domov smo se vračali v poznih večernih urah utrujeni, vendar z nepozabnimi doživetji, s posebnim zadovoljstvom ter s ponosom na našo kulturno in plesno dediščino.

Zapisała: Lidija Dora, članica KUD József Attila Motvarjevci

Plesi iz Železne županije - A néptáncsoport a vasi táncokat mutatja be a közönségnek

Folklorna skupina KUD József Attila Motvarjevci - A szentlászlói József Attila ME néptáncsoportja

Črna na Koroškem vendégei voltunk

A szentlászlói József Attila Művelődési Egyesület néptáncsoportja a lendvai Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézettel együttműködve, 2015. augusztus 16-án részt vett a Črna na Koroškem hagyományos, immár 60. alkalommal megszervezett idegenforgalmi hetének „Na gaudi se dobimo” folklórrendezvényén.

A hazai Gozdar művelődési egyesület néptáncsoportja mellett, a rendezvényre, Szlovénia nyolc különböző részéből érkeztek folklórcsoportok. Érkezéskor mag. Romana Lesjak asszony, Črna na Koroškem Község polgármestere köszöntött bennünket, majd megindult a felvonulás a falun keresztül a fótérig, ahol a Bojtár népzenei együttes kíséretében hetési táncokat mutattunk be. Ezek a gyűjtés által megismert és feldolgozott táncok, a Muravidék magyarlakta vidéke, 20.

század elejei, népi hagyományainak részét képezik. A helyi kultúrház felújított nagytermében szervezett gálaműsorban pedig vasi táncokkal léptünk a közönség elé. A koreográfiát Toplak Rudolf és Alenka készítették.

A lelkes tapsból és a közönség reakcióiból ítélve színpadi szereplésünk kitűnőnek mondható. Ezek a pillanatok lelkesítenek, ezek adnak lendületet a további munkához, ilyenkor érezzük, hogy megérte. A későesti órákban, hazafele jövet, fáradtan, de felejthetetlen élményekkel gazdagabban indultunk hazafele, és nem volt köztünk olyan, aki ne lett volna büszke kulturális- és néptánc örökségünkre.

Lejegyezte: Dora Lidija, a szentlászlói József Attila ME tagja

Romanje vernikov iz župnije Bogojina v romarsko cerkev Marije vnebovzete v Turnišče

Kot vsako leto so tudi letos verniki na različne načine romali k Mariji pod logom v Turnišče, v tamkajšnjo romarsko cerkev Marije vnebovzete. Verniki iz župnije Bogojina so na predvečer Marijinega praznika v petek, 14. avgusta po romali peš v Turnišče, in sicer so se najprej zbrali pred župnijsko cerkvijo Gospodovega Vnebohoda v Bogojini, kjer so opravili molitev Angel gospodov... Nato so se romarji iz župnije Bogojina peš odpravili na pot z lesenim križem, ki je imel spleten venec z cvetjem, katerega je na križ spletla Rozika Casar. Med potjo so peli Marijine pesmi in molili rožni venec, dokler niso prišli do cerkve v Turnišču. Med potjo so jim pridružili ostali verniki župnije Bogojina. Romarska pot jih je vodila skozi vas Bogojina do Filovcev in do Turnišča, kjer so se ustavili pri samostanu Klaris v Turnišču, kjer so prav tako opravili molitev. Ko so po nekaj urah romanja prispeli v romarsko cerkev Marije vnebovzete, so začutili Marijin pridih, kajti z letošnjim romanjem so postali duhovno bogatejši, ob bdenju v cerkvi so še bili prisotni pri nočni sveti maši in po blagoslovu so se v jutranjih urah odpravili na svoje domove, v želji, da se prihodnje leto, ko bo župnija zopet pripravila župnijsko romanje iz Bogojine v Turnišče, še v večjem številu udeležijo Marijinega romanja.

J.Ž.

Romanje vernikov iz župnije Bogojina v romarsko cerkev Marije vnebovzete v Turnišče.

Najmlajši iz župnije Bogojina so dneve preživljali na oratoriju

V župniji Bogojina je od ponedeljka 17. do srede, 19. avgusta potekal župnijski oratorij za najmlajše, ki so ga v počitnicah preživeli v družbi, veselju in zabavi. Namen oratorija je bil, da bi mladi spoznali svetega Dominika Savio, ki je bil zavetnik ministrantov. Oratorija se je udeležilo 46 otrok iz vasi Bogojina, Ivanci, Filovci, Strehovci in Bukovnica, ki spadajo v župnijo Bogojina, za njih je tri dni skrbelo 14 animatorjev, vodja pa je bila Monika Horvat. Vsak dan se je oratorij začel s katehezo in dvigovanjem zastave in himno. Prvi dan so oratorij začeli s sveto mašo v župnijski cerkvi Gospodovega Vnebohoda. Ta dan je bil tudi državni praznik dan priključitve Prekmurja k matičnemu narodu. O tem zgodovinskem dogodku, ki se je zgodil pred 96 leti pred cerkvijo v Beltincih, je otrokom nekaj besed spregovoril domači župnik Stanko Zver. Drugi dan je bila tema kruh, pšenica, sveto obhajilo, zadnji dan pa bila tema kaj pomeni v cerkvi ministrant, kajti sveti Dominik Savio je bil zavetnik ministrantov. Med mlade je prišel tudi čarovnik, ki jim je pokazal nekaj čarovniških trikov. Kuharske in ročne delavnice pa so potekale v veroučnih učilnicah in drugih župnijskih prostorih in na župnijskem dvorišču. Za otroke so bile najbolj zanimive delavnice, kjer so lahko ustvarjali različne teme, izdelovali izdelke iz gipsa, izdelovali svetilke, okraševali lončke, slikali,

Župnijskega oratorija se je udeležilo 46 mladih.

risali itd. Zadnji dan tridnevnega oratorija, ki so ga zaključili s sveto mašo. Med mlade je prišel, kot posebni gost oratorija duhovnik Andrej Lažeta, ki je bil nekaj časa, kot diakon na pripravah v župniji Bogojina, sedaj pa je prišel med mlade, kot kaplan iz župnije Gornja Radgona, kajti navezanost na duhovnika Andreja Lažeta in so stkane vezi in tisti dan je bil na oratoriju z otroki in mladimi.

J.Ž.

Bogojina se poteguje za najlepši izletniški kraj

Med številnimi ponudbami je v kraju Bogojina na ogled cerkev Gospodovega Vnebohoda, športno – rekreacijski center, vinorodno območje ter druge naravne in turistične znamenitosti Bogojine

Pomurska turistična zveza je v sklopu ocenjevanja Moja dežela lepa in gostoljubna, pod okriljem Turistične zveze Slovenije, v letošnjem letu izvedla ocenjevanje izletniških krajev v pomurskem prostoru. Izbrala je tri izletniške kraje, ki jih bodo ocenjevali na vseslovenskem ocenjevanju, to so izbrani kraji Zgornje Konjišče v občini Apače, Nego-va v občini Gornja Radgona in Rakičan v mestni občini Murska Sobota. Tako se v borbi za izletniški kraj poteguje vas Bogojina in mesto Ljutomer. kot že rečeno je poleg že

Župnijska cerkev v Bogojini je vse bolj obiskana s strani turistov.

uveljavljenega ocenjevanja, ki jih izvajajo regijski koordinatorji, so izbrali za najlepše pomurske izletniške kraje, pri čemer je v letošnjem letu Turistična zveza Slovenije uvedla tudi spletno glasovanje za najlepši in najbolj gostoljuben izletniški kraj in mesto. Med manjšimi mesti sta sodelovali Apače in Ljutomer. Med izletniškimi kraji pa Dobrovnik z Bukovniškim jezerom, Stara Gora v občini Sveti Jurij ob Ščavnici, Jeruzalem pri Ljutomeru, Razkriški kot in Bogojino. Letošnji kraji, ki jih je izbrala komisija Pomurske turistične zveze, so zanimive izletniške točke, ki zadnja leta beležijo vse več obiskovalcev in jim nudijo zanimivo turistično in drugo ponudbo. Državno ocenjevanje se bo namreč izvajalo v treh mesecih, pri čemer bodo končni rezultati vseh ocenjevanj znani na zaključni prireditvi Moja dežela lepa in gostoljubna, ki bo letos meseca oktobra.

J.Ž.

Bogojina se poteguje za najlepši izletniški kraj.

Razširjenost klamidije med mački v Pomurju

Člani Društva za zaščito živali Pomurja na terenu opažamo, da je veliko mačk okuženih z virusom klamidije. Gre predvsem za mlade muce, stare do dveh, treh mesecev, naleteli pa smo tudi na en primer, ko so bili mladički stari komaj tri dni in že imeli klamidijo.

Kaj sploh je klamidija in kako jo prepoznati ter pozdraviti? Klamidija je virusno obolenje dihal. Zanj lahko zbolijo mačke vseh starostnih obdobj, še posebej hitro pa se okužijo mlade živali. Okužbo prepoznamo po močno vnetih očih, smrkanju in kihanju živali, zavračanju hrane, preveliki mirnosti živali, pogosto pa je pristotna tudi povečana telesna temperatura. Z obiskom pri veterinarju lahko okužbo pozdravimo, v nasprotnem primeru mačka oslepi ali pogine v velikih mukah. Zdravljenje ni drago, pogosto pomagajo že tri injekcije. Mačke po zdravljenju spet vidijo in živijo zdravo, lepo življenje.

Okužba s klamidijo je sicer lahko ozdravljiva, a vseeno precej zoprna, predvsem neprijetna in nevarna za mačke. Prenaša se z neposrednim stikom (zato pogosto zanjo zbolijo vsi mačji mladički iz istega legla) in preko spolnosti. S sterilizacijo in kastracijo poskrbimo, da naša mačka nima toliko stika z drugimi (okuženimi) mački in se sama ne okuži – hkrati pa se znebimo problema kam z mladiči. Vnete oči in okužba s klamidijo nikakor niso razlog, da bi mačka zavrgli in pustili umirati v mukah. Pomagajmo živalim, hvaležne nam bodo.

Ana M. Žnidarič,
Društvo za zaščito živali Pomurja

Tri dni star mladič s klamidijo.

Isti maček po ozdravitvi.

»Gradimo mostove«

V letošnjem šolskem letu smo na DOŠ Prosenjakovci posebno pozornost posvečali razvijanju pozitivnih medsebojnih vezi in predvsem zavedanju, da je vsak izmed nas na šoli pomemben in v čem poseben. Graditi uspeh je potrebno pričeti v medsebojnih odnosih in ga nadgraditi z dobrim timskim delom. Uspeh, ki po tem sledi, je tako bistveno večji. Učence smo s sodobnimi metodami poučevanja učili, kako biti aktiven pri pouku in predvsem kako se da med učenjem tudi uživati. Za drugačne oblike učenja, kjer so učenci aktivni z vsemi čutili, smo v okolici šole razvili »odprte učilnice«. S sodobnimi pristopi (formativno spremljanje, medpredmetno in medgeneracijsko sodelovanje učencev in učiteljev, projektni tedni, inovacijski projekt) se trudimo spreminjati tradicionalno poučevanje in učenje. V fazo načrtovanja pouka (ki je po klasičnih pojmovanjih delo učitelja) pa z upoštevanjem učenčevega predznanja in predvsem interesa uspešno vključujemo tudi učence. Ti se v novih vlogah, v vlogah kreatorjev, načrtovalcev, počutijo veliko bolje, lažje pa se izrazijo tudi njihova močna področja.

V odprtih učilnicah so učenci bolj kreativni.

Z izdelavo stolov smo poskrbeli za to, da bo branje (v navari) bolj prijetno.

Poseben poudarek smo namenili tudi delu z nadarjenimi učenci. Tako smo se vključili v projekt »Pedagoško vodenje in VID z nadarjenimi učenci« pod okriljem Zavoda RS za šolstvo OE Murska Sobota. Ob koncu šolskega leta, ko so se naši učenci že veselo podali počitniškim izzivom naproti, je na naši šoli potekala zaključna evalvacija omenjenega projekta, s katero smo ugotovili, da smo pri delu z nadarjenimi učenci uspešni.

Ravnateljica in učitelji opažamo, da so sodobne konstruktivistične metode poučevanja ključne pri razvijanju učenčeve kreativnosti, samoiniciativnosti in uporabnega znanja, torej znanja za življenje. Kakovost in prednosti dvojezičnega poučevanja na naši šoli ugotavljajo tudi starši iz tujine, tako bomo imeli v naslednjem šolskem letu v 1. razredu dva učenca iz Madžarske. Z odprtostjo, strokovnostjo in pestrimi pristopi poučevanja stopamo tudi čez meje, gradimo mostove.

V šolskem letu 2014/15 so bili naši učenci zelo uspešni, tako so prejeli številna priznanja na različnih področjih. Na zaključni proslavi je ravnateljica, ga. Jožefa Herman, podelila kar 85 priznanj: 28 zlatih priznanj (42 % učencev), 12 srebrnih priznanj (18 % učencev) in 48 bronastih (72 %). Podeljena priznanja so za našo majhno šolo s 67 učenci velik uspeh in potrditev, da smo na dobri poti. Med poletnimi počitnicami pa že aktivno načrtujemo nove izzive za šolsko leto 2015/16.

mag. Valerija Danč Sabotin
Prevedla: Gabriela David

»Hidakat építünk«

Az idei tanévben a pártosfalvi KÁI-ban különös figyelmet szenteltünk a pozitív egymásközi viszonyok fejlesztésének és főleg annak a ténynek, hogy az iskolában minden egyén különleges és nélkülözhetetlen. A siker alapja a jó kapcsolatok kialakítása, a csapatmunka, és így a siker még jelentősebb lehet. A tanulókat a korszerű oktatási módszerekkel arra ösztönöztük, hogy az órákon aktívan és élvezettel vegyenek részt. Iskolánk környékén létrehoztuk az ún. »nyitott tantermeket«, ahol a tanulók az összes érzékszerveiket aktiválva a tanulás különböző formáiban vesznek részt. A különböző megközelítésekkel (formatív értékelés, interdiszciplináris és generációk közötti

Az idei tanévben magaságásokat is készítettünk.

együttműködés a tanulók és a tanárok között, a projekt hetek, az innovációs projektek) igyekszünk színesebbé tenni a hagyományos tanítást és tanulást. A tervezési szakaszban (amely a hagyományos felfogás szerint a tanár munkája) figyelembe vesszük a tanulók korábbi ismereteit és érdeklődését, valamint sikeresen bevonjuk a tanulókat is. Ebben az új szerepben, ahol ők a tervezők, nagyon jól érzik magukat, mindamellet pedig jobban érvényesülnek az erősségeik.

Külön hangsúlyt fektettünk a tehetséggondozásra is. Bekapcsolódtunk a »Tanítási vezetés és a tehetséges tanulókkal folyó oktató-nevelő munka« elnevezésű projektbe, amely az Szlovén Oktatási Intézet muraszombati szervezeti egységének a szervezésében folyt. A tanév végén, amikor a tanulók már boldogan vakációztak, iskolánkban megtartottuk a projekt végső értékelését, ahol megállapítottuk, hogy a tehetséges tanulókkal folyó munkánk során sikeresek vagyunk.

Az igazgatónő és a tanárok észrevették, hogy a korszerű, konstruktív oktatási módszerek kulcsfontosságúak a tanulók kreativitásában, kezdeményezőkétségükben, valamint a gyakorlati ismeretek elsajátításában, ami a való élethez feltétlenül szükséges. Az iskolánkban folyó kétnyelvű oktatás előnyeit és minőségét a határon túl is észrevették, hiszen a jövő tanévben két elsős tanulónk lesz Magyarországról. A nyitottsággal, a szakszerűséggel és a változatos tanítási módszerekkel átléptük az országhatárt, hidakat építünk.

A 2014/15-ös tanévben is sikeresek voltak a tanulóink, különböző területeken számos díjat kaptak. A záróünnepségen az igazgatónő 85 díjat osztott ki: 28 arany elismerést (a tanulók 42%-a), 12 ezüst elismerést (a tanulók 18%-a) és 48 bronz elismerést (a tanulók 72%-a). A kiosztott elismerések is arról tanúskodnak, hogy iskolánk létszámát (67) tekintve az eredmény lenyűgöző, és minden bizonnyal jó úton haladunk. A nyári szünet alatt pedig már aktívan tervezzük az új kihívásokat a 2015/16-os tanévre.

mag. Danč Sabotin Valerija
Fordította: David Gabriela

Predstavitev interesnih dejavnosti

V našem vrtcu potekata dve interesni dejavnosti. Plesno dejavnost vodi Silvija Gal, nemški krožek pa Timea Bogdan. In tako so se že tretje leto zapored otroci predstavili svojim staršem in starim staršem, da bi ti videli, kaj vse so se njihovi malčki naučili.

Na povabilo obeh mentoric so se v našem vrtcu zbrali mamice, očetje, babice in dedki, da bi si ogledali nastope svojih otrok. Najprej so se otroci predstavili s plesom. Zaplesali so madžarske in slovenske plese ter prikazali gibalne in rajalne igre ter se ob tem navdse zabavali. Sledila je predstavitev nemškega krožka, pri katerem so sodelovali le najstarejši otroci. Otroci so peli, plesali, predstavili pa so tudi navdse zanimivo nemško izštevanko. Starši so bili nad nastopi zelo navdušeni, videno pa nagradili z bučnim aplavzom.

Po končanem programu sta obe mentorici podelili priznanja vsem otrokom, ki so sodelovali pri interesnih dejavnostih, ter jih spodbudili k sodelovanju tudi v prihodnje.

Zapisala in fotografirala
vzgojiteljica Bernarda Koroša Pantović
iz dvojezične enote Prosenjakovci

Az óvodai szakkörök bemutatása

Óvodánkban két szakkör működik, a táncfoglalkozást Gal Silvija, a német szakkört pedig Bogdán Tímea vezeti. A gyerekek így immár harmadik éve bemutatják szüleiknek

és nagyszüleiknek, mi mindent tanultak meg csemetéik. A két mentor meghívására óvodánkban összegyűltek az anyukák, apukák, nagymamák és nagypapák, hogy megnézzék gyermekeik fellépését. A műsor táncsal indult, a gyerekek magyar és szlovén táncokat mutattak be, majd különböző mozgás- és körjátékokkal szórakoztatták az egybegyűlteket. A bemutatkozást a német szakkör tagjai, vagyis a nagycsoportosok folytatták. A gyerekek énekeltek és táncoltak, majd szüleik és nagyszüleik öröme, egy rendkívül érdekes német nyelvű kiolvasóval folytatták, amiért lelkes tapsot arattak.

A műsor végén a két mentor elismeréseket adott át mindazoknak a gyerekeknek, akik részt vettek a szakkörök tevékenységében, és arra biztatták őket, hogy jöjjenek a jövőben is.

Szöveg és fotók
Koroša Pantović Bernarda óvónő
Pártosfalvi Kétnyelvű Óvodai Tagozat

POLETJE NA OŠ FOKOVCI

Čas poletnih počitnic je vedno tudi čas, ko se na šolah dogajajo različne stvari v zvezi z obnovo, sanacijo in urejanjem stavb in okolice. Poleg tega so v času poletnih počitnic tudi organizirane različne dejavnosti za učence. Tako smo tudi na OŠ Fokovci v mesecu juliju organizirali dejavnosti, ki so se izvajale v sklopu projekta Popestrimo šolo, financiranega s strani ESS in Urada za razvoj kadrov na MIZŠ. Učenci so pod

vodstvom učiteljic Vanje Kocet, Silvije Sambt in Karin Cigler Maček imeli možnost sodelovati v naslednjih delavnica:

- Modna revija – izdelovali so modne dodatke, se pripravili na snemanje in izvedbo modne revije, izvedli modno revijo in posneli filmček;
- Skupna druženja – pripravili so piknik z družabnimi igrami, iskanje skritega zaklada v okolici šole ter različne socialne igre;
- Tu je moj dom, tu sem doma – preko različnih športnih aktivnosti so spoznavali skrite in zanimive kotičke naše okolice, obiskali so Kmečko sirarno Gorički raj v Ratkovcih, kjer so spoznali izdelavo sira in jogurtov, jih degustirali in uporabili v različnih slaščicah;
- Domača lekarna – učenci so spoznavali zelišča s šolskega vrta, njihove uporabne in zdravilne lastnosti ter jih uporabili kot dodatek jedem, ki so jih sami skuhal, oziroma dodatek domačim kozmetičnim pripravkom;
- Mali alkimisti – učenci so eksperimentirali, se na zabaven način učili o barvah, kemijskih reakcijah, zvoku in vodi;
- Novinarska redakcija - je spremljala dogajanje in pripravljala spletni časopis;
- Tipitop gledališče – učenci so ustvarjali kratke skeče in snemali krajši igrani film.

Tudi v zadnjem tednu avgusta se bodo še zvrstile delavnice v sklopu projekta Popestrimo šolo.

Kot večina šol, se tudi pri nas trudimo, da z manjšimi investicijami poskrbimo za prijetnejše delovno in učno okolje. Tako se je v letošnjih počitnicah s financiranjem občine Moravske Toplice izvedla druga faza sanacije oken na šolski zgradbi. Na severni strani šole smo zamenjali stara lesena okna z lepimi novimi in tudi vhodna vrata v zgradbo so dobila novo podobo. S tem smo pripomogli ne samo k lepšemu izgledu šole, temveč predvsem k zmanjšanju porabe toplotne in električne energije, saj nova okna dobro tesnijo, in tudi notranji prostori – učilnice – so precej svetlejši. **Za investicijo se Občini Moravske Toplice in članom Občinskega sveta, ki so nas uslišali in prošnjo podprli, iskreno zahvaljujemo in si želimo, da v naslednjih letih zamenjamo še vsa preostala okna in vrata.** Poleg tega so naši tehnični delavci v času počitnic poskrbeli, da je šola zasijala in bo spet čista in sijoča pričakala učence na prvi šolski dan.

Suzana Deutsch, ravnateljica

Člani Vinogradniško – sadjarskega društva Filovci so postavili klopotec

V Dolini miru že poje klopotec

Vinogradniško - sadjarsko društvo Filovci poleg pridelovanja žlahtne vinske kapljice na vinorodnih območjih Filovcev za svoje člane še med drugim skozi leto pripravlja številna izobraževanja, izpopolnjevanja, kletarjenje, ocenjevanje društvenih vin, ohranjanje vinogradniških šeg, navad in opravil. Vsako leto sredi avgusta namreč Vinogradniško- sadjarsko društvo Filovci postavljajo klopotec, ki je simbol vinogradništva v tem delu slikovitih filovskih vinogradov, kjer raste odlična in vrhunska vinska kapljica in kjer vinogradi v vinskih zidanicah pridelajo vina, ki se kosajo z ostalimi vini v deželi ob Muri. Letos so že 16. postavili klopotec na vinogradi v Dolini miru na hribu pri vasi Filovci. Klopotec so postavili na stari tradicionalen način s poudarkom etnološkega izročila svojih prednikov. Ta prireditev je bila v nedeljo, 9. avgusta. Klopotce postavljajo pred začetkom trgatve grozdja, zato bi s tem odganjali ptice, ki hodijo zobat grozdne jagode in s tem uničujejo grozde. Vse zbrane je nagovoril predsednik VSD Filovci Alojz Berden in predsednik Krajevne skupnosti Filovci Andrej Baligač. Nekaj veselih vinogradniških pesmi in napitnic so zapele filovske ljudske pevke. Martin Horvat iz Ivanec pa je slovesno srečanje vinogradnikov in postavitev klopotca popestril z recitacijo nekaj svojih pesmi, katere je napisal prav v gorinah. Tako so vinogradniki na nekaj metrov visok drog ročno postavili lesen klopotec ter namestili še nekaj zelenja. To je bilo pred začetkom trgatve za vinogradnike najlepše opravilo, ko so svečano postavili svoj društveni klopotec z željo, da bi jim vetrič dobro služil, ki bi poganjal velike peruti klopotca, on pa bo tja do pozne jeseni s svojim »petjem« odganjal škorce in druge vinogradniške škodljivce. Po postavitvi klopotca so vsi skupaj za srečno postavitev nazdravili z vinom lanskega letnika, ob dobri domači hrani in hladni pijači se vsi skupaj povesele, ter tako sklenili 16. postavitev društvenega klopotca.

Jože Žerdin

VSD Filovci je že postavilo društveni klopotec.

Petnajsta jubilejna postavitve klopotca v Filovskem vinorodnem Gaju

Za vinogradnike je bilo nekdanj kar je tudi še sedaj postavitve klopotca pred trgatvijo grozdja največji praznik, kajti vinogradniki namreč skozi leto v vinograd vložijo veliko dela in znoja, dokler v jeseni svoj pridelek ne oberejo in iz njega stisnejo sladki mošt, ki nato postane vino. Tudi člani Društva Gaj - Vinogradniško turističnega društva Filovci, so se letos odločili za postavitve klopotca, kajti letošnja postavitve je bila jubilejna 15. po vrsti v sredo, 12. avgusta. Najprej so se člani društva zbrali pri zidanici Jožeta in Nade Casar v Filovskem Gaju, kjer so sestavili lesen klopotec, ki je bil narejen leta 2004. Lesen klopotec je narejen iz osmih lesenih lopatic, katere potem poganja veter. Na klopotec pa so namestili tudi brezovo zelenje in slovensko zastavo. Na prostem pa so tudi sestavili dve vetrnici, ki vsaka v dolžino meri 3,6 metra. Ko so vse skupaj sestavili so klopotec in vetrnice odnesli v bližnji društveni vinograd Vitis & Vita, kjer je zasajenih 40 vrst

Postavitve klopotca v Filovskem vinorodnem Gaju.

različnih sort trsov, katere so pred leti zasadili v projektu mednarodnega sodelovanja Društvo Gaj Filovci, ter pobratena vinogradniška društva iz Madžarske in Avstrije. V vinogradu namreč rastejo različne vinske trte je vseh koncev Evrope.

Pri sestavljanju in postavitvi društvenega klopotca je največjo težo nosil Franc Berden, mlajši iz Filovcev. Najbolj veseli del pri postavitvi klopotca je bilo takrat, ko je na vrh droga odšel Franc Berden, ki je najprej postavil sam klopotec, potem pa še dve vetrnici, postavitve je potekala s pomočjo lestve in vrvi. Pri postavitvi so sodelovali še člani Upravnega odbora in člani društva Gaj- Vinogradniško turističnega društva Filovci, predsednik KS Filovci Andrej Baligač in najstarejši član društva Jožef Gutman, starejši iz Filovcev, ki je skrbnik društvenega vinograda.

Namen postavitve klopotca je odganjanja ptičev, ki radi uničujejo in zobajo grozdne jagode in vabi vinogradnike v svoje vinograde, kajti približuje se trgatve grozdja. Ko bo zapihal veter in glas klopotca v Filovskem Gaju se bo slišal daleč na okrog. Klopotec namreč stoji na takem mestu, kjer je vedno nekaj vetra, pri čemer se klopotec obrača v smeri vetra. Klopotec je postavljen na lesen drog, ki je visok osem metrov, postavljen je na eni od najlepših mest v vinorodnem filovskem Gaju, kjer pogled seže po celotnem Prekmurju do Madžarske, Prlekije, Zagreba in do Avstrije. Klopotec bo veselo pel in odganjal ptiče iz vinogradov tam do društvene trgatve, ko ga bodo sneli in pospravili za prihodnje leto. Vinogradniška tradicija postavitve klopotca je za ta vinorodni predel Filovskega Gaja posebnost, ki se prenaša iz roda v rod. Ob tej priložnosti so člani društva že naredili zaščito grozdnih jagod z zaščitno mrežo proti ptičem. Z mrežo pa so še zaščitili najstarejšo vinsko trto žamentno črnino, ki raste pri kapelici v Filovskem Gaju. Ob koncu postavitve so se vsi skupaj zbrali pri zidanici Jožeta in Nade Casar na druženju in nazdravili srečni postavitvi klopotca z društvenim vinom Gajska kapljica.

J.Ž.

Prijetno druženje seniorjev občine Moravske Toplice

Podeljena priznanja v akciji Moj dom, lep in urejen

Društvo upokojencev občine Moravske Toplice sodi z več kot 740 člani med večje v pokrajini ob Muri. Med številnimi aktivnostmi imajo že nekaj let zapisan tudi upokojenski piknik. Letošnjega, gostitelj je bila krajevna skupnost Mlajtinci Lukačevci, se je udeležilo kakih 150 seniorjev in seniork. Po pozdravnih besedah predsednika društva Ignaca Gaborja, župana Alojza Glavača in predsednika KS Branka Vogrinčiča in prisrčnem kulturnem programu, v katerem so poleg društvenega pevskega zbora Marjetice sodelovali tudi mladi talenti iz Mlajtinec in Lukačevci, so proglasili tri najbolj urejene domačije v okviru vsakoletne akcije, Moj dom, lep in urejen. Največ točk in s tem prvo mesto je društvena komisija dodelila Francu in Tereziji Janža iz Tešanovec, drugo in tretje mesto je odšlo v Martjance, in sicer Olgi Časar in Tončki Horvat. Prijetno druženje so po-

pestrili člani seniorske glasbene skupine Zvonček, ki deluje znotraj upokojenskega društva občine Moravske Toplice.

bc

Ludvik Hari iz Lukačevcev je zbiratelj starih koles, motorjev, traktorjev, avtomobilov in Puchovih značk

Uredil si je pravi muzej starin

Ludvik Hari iz Lukačevcev, ki ima že več kot sedem križev življenja, kljub starosti še vedno ne počiva, kajti najraje je v svoji priročni kovačnici, kjer izpod njegovim rok nastajajo najrazličnejši kovani izdelki. Največ izdeluje stara kolesa, kot so bila kolesa pred prvo in drugo svetovno vojno in kolesa današnjega časa. Naredil je tudi maketo kolesa, ko je kolo nastalo in je bilo prvo prevozno sredstvo. Da bi kaj več izvedeli o tem pridnem možakarju, kateremu osnovni poklic je strojni ključavničar, pred upokojitvijo pa je bil vrsto let zaposlen v tujini, smo ga obiskali na njegovem domu v Lukačevcih. Sicer pa je Ludvik Hari še vedno aktiven član Lovske družine Mlajtinci, Moto kluba Veterani Murska Sobota in Društva starodobnikov- ljubiteljev starih koles Dimek Beltinci. Kot dolgoletni član zelene bratovščine Lovske družine Mlajtinci si je doma na svojem domu v Lukačevcih postavil lovsko prežo za opazovanje divjih živali ali za druge prostočasne aktivnosti. Ko smo ga obiskali, nam je z velikim veseljem razkazal in pokazal, kaj vse zbira in kako pod njegovimi rokami na kurišču na prostem nastajajo najrazličnejši kovani in umetni izdelki. Največ se loteva izdelovanja koles v želji,

V zbirki ima staro vojaško vozilo.

Najraje je ob kovaškem ognjišču.

Ponosen je na stari avtomobil.

da bi ljudje spoznali, kako nastaja kolo. Pri delu se loteva izdelovanja koles od njegovega razvoja pa vse do danes. Tako svojo zbirko koles vsako leto dopolni z novimi. Ponosen je na kolo iz leta 1860, v zbirki pa ima tudi kolesa od leta 1924 naprej. Njegov zadnji projekt je bilo izdelovanje še posebnega kolesa, katerega je izdelal za vaške igre, ki so bile v Mlajtincih. To je posebno kolo, ki se hkrati vrti v levo in desno stran. Na vaških igrah so nekateri s tem kolesom celo tekmovali. Čeprav je svoje delo usmeril v izdelovanje koles, je za Društvo starodobnikov – ljubiteljev starih koles Dimek Beltinci za razstavo koles na prostem v beltinskem parku pri gradu izdelal že nekaj zgodovinskih starih koles, ki so danes postavljena na ogled. Že sedaj pa snuje nov projekt pri izdelovanju koles, zasnoval je namreč trikolesnik, katerega bo poganjal motor. Tako je Ludvik Hari skoraj vsak dan vpet med nakovalom in kladivom, in sicer pri kovaškem ognju. Pokazal nam je tudi pravi kovaški meh. V njegovi bogati muzejski zbirki je mogoče videti ohranjena in restavrirana traktorja letnika 1951 in 1952. Še posebno ponosen je na stari motor s prikolico, kakršnega so v času druge svetovne vojne uporabljali Nemci, z njim se rad popelje na panoramsko vožnjo po občini Moravske Toplice in širšem Prekmurju. Njegova zbirka pa je bogata tudi s starim avtomobilom, kateri je letnik 1969 in je prava paša za oči, ko se z njim popelje je nadvse ponosen, da ga njegov avto vodi kamor on želi. Ludvik je tudi veliki zbiratelj Puchovih značk. Ko pa ima čas, se rad popelje na različne kolesarske in avtomobilske vožnje s člani Moto kluba Veterani Murska Sobota, kakor tudi s člani Društva starodobnikov - ljubiteljev starih koles Dimek Beltinci po Sloveniji in tujini, saj je bil že na Madžarskem in v Koprivnici na Hrvaškem. Ludvik Hari je ponosen na svojo bogato zbirko starin, kjer se prepletajo tudi novi izdelki to največ kolesa s katerimi se je mogoče popeljati po asfaltnih ali makadamskih zaprašenih cestah. Ludvik nam je ob koncu obiska zaupal, če mu bo le zdravje dopuščalo, bo še naredil marsikaj.

J.Ž.

Navdušeni nad hokejskim kampom

Hokejski klub Moravske Toplice je letos že devetič organizator hokejskega kampa za šolsko mladino. V skladu z tradicijo so tudi letos pripravili dve izvedbi. Tistemu prvemu, ki tradicionalno poteka drugi teden v juliju so dodali še en tradicionalni termin, ki je predzadnji avgustovski teden. In tako v prvi kot drugi izvedbi je bilo obilo razloga za veselje. Otroke je najprej razveselila odlična trenerska zasedba v kateri je letos bil tudi naš ta trenutek najbolj "vroč" hokejist Gregor Fujs, ki je v teh dneh podpisal profesionalno pogodbo z hrvaškim klubom Zelina in kaj lahko se zgodi da bo v nekaj letih igral Evro ligo. Razen tega so letos otroke obiskali zelo atraktivni gostje. V prvi izvedbi sta najprej v goste prišla zmagovalca Popolne poroke Ema in Dejan v nadaljevanju pa jih je obiskala še pevka Nika Zorjan. V drugi izvedbi pa so ob omenjenih gostih dobili na obisk še čarodeja Mateja, ki je predvsem z kartami jemal dih otrokom in tudi gostom. In če so se udeleženci v prvem kampu do dobra potili in se potem hladili v bazenskem kompleksu Terme 3000 so v drugi izvedbi imeli odlične pogoje za igranje, tako da so lahko otroci nekoliko dlje ostajali na igrišču, kot v prvem terminu. Za sobotni zaključek so seveda spet najprej staršem pokazali pridobljeno znanje, zatem pa z več sto vodnimi baloni pripravili pravi pravo vodno kuliso, ki je bila primerna odlično izvedenemu kampu. To potrjuje zadovoljstvo tako staršev kot otrok. Dva izmed udeležencev sta povedala:

Filip, 10 let, Moravske Toplice: "Sem drugič v hokejskem kampu in tu se odlično počutim. Igramo hokej, družabne igre in dosti se kopamo. V kampu smo tudi letos imeli zanimive goste. Z vaditelji in ostalimi v kampu se odlično razumemo in vem, da bom prihodnje leto spet prišel."

Matjaž, 10 let, Vučja Gomila: "Jaz sem v kampu prvič. Za kamp sem izvedel od mojega bratranca Gregorja, ki trenira hokej na travi. V kampu se odlično počutim, saj je vse dobro izpeljano. Mislim da bom ostal v klubu in začel trenirati hokej na travi."

Jože Črnko

Udeleženci kampa in nekaj staršev v družbi

Matjaž Baša iz Vučje Gomile

Nika Zorjan na "milnici" poskuša zadeti hokejsko žogico

Filip Benci iz Moravskih Toplic

Biograd »okupirali vespaši

Biograd na Moru, dalmatinsko mesto, s katerim so tesno povezane tudi Moravske Toplice, je bil letos gostitelj evropskega srečanja lastnikov oziroma voznikov popularnih vesp. Na srečanju je po podatkih organizatorja sodelovalo preko 5000 udeležencev, ki so se v Biograd pripeljali iz 32 držav iz vsega sveta. Vdano je na nekajdnevem vespa festivalu sodelovalo 356 Vespa klubov, med njimi so bili tudi štirje člani Vespa kluba iz Maribora. Eden od četverice mariborskih vespašev je bil tudi naš soobčan Peter Greif, ki nam je dejal, da je bilo najtežje premagati pot do Biograda in seveda tudi nazaj v domači kraj. Večina udeležencev je namreč svoje vespe v Biograd pripeljala s štirikolesnim pogonom na prikolicah. Naši vespaši so torej opravili maratonskih 1000 kilometrov in hvala Bogu se med vožnjo ni pokvarila niti ena vespa, čeprav so nekatere že kar v letih.

Nogometni turnir v Selu

Prvo soboto v avgustu je v Selu potekal tradicionalni nogometni turnir za občinskega prvaka v velikem nogometu. Na turnirju so nastopile tri ekipe, domača ŠD NK Rotunda, NK Čarda iz Martjancev ter GMT Bogojina.

Prvo mesto je osvojila tretjeligaška ekipa Čarde, ki je premagala GMT Bogojino s 4:0 in Rotundo iz Sela s 7:0. Drugo mesto je zasedla ekipa GMT Bogojine, ki je bila boljša od Rotunde z 1:0.

Anja Vučkic

V Motvarjevcih je potekal že 10. Turnir v malem nogometu

ŠD Motvarjevci so prvo nedeljo v avgustu priredili že 10. turnir v malem nogometu. Letos se je turnirja udeležilo devet ekip (ŠD Motvarjevci – veterani, KMN Prosenjakovci, Pizzeria Küčan, ŠD Motvarjevci, Društvo pevcev Selo, Okrepčevalnica Monika, KMN Tešanovci, Dopustniki in Pink Panter). Na turnirju je bilo čutiti sodelovanje generacij mladih, srednjih in malo starejših - veteranov.

Po celodnevem naporu vročega poletnega vremena, je prvo mesto zasedla ekipa Okrepčevalnice Monika iz Bogojine, drugo mesto Pizzeria Küčan, tretje mesto pa je pripadalo domači ekipi ŠD Motvarjevci. Priznanje za najboljšega strelca je prejel Simon Bači iz ŠD Motvarjevci, najboljši vratar je postal Borut Černela iz ekipe Okrepčevalnica Monika, ob tem pa je posebno priznanje prejel še mladi Robi Votek iz ekipe Okrepčevalnica Monika kot najmlajši igralec turnirja, ki nas je s svojo veščino vse prijetno navdušil. Ker je letos potekal jubilejni 10. turnir, smo vsaki ekipi podelili priznanje. Posebno priznanje in pokal je prejela ekipa KMN Prosenjakovci kot najbolj zvesta ekipa turnirja, saj se je kot edina ekipa udeležila omenjenega turnirja vseh deset let. Ob tej priliki so spregovorili tudi bivši igralci KMN Prosenjakovci, ki so obudili spomine na tiste čase ko so še sami puščali znoj na igrišču.

ŠD Motvarjevci je ponovno dokazalo, da se z skupnimi močmi lahko organizira kvalitetna prireditev, kjer je edino pomembno medgeneracijsko sodelovanje in druženje prijateljev iz različnih vasi.

Ines Geci

Bi prejeli hokejske e-novice

V Hokejskem klubu Moravske Toplice imajo že vrsto let (morda celo edini v Sloveniji) uvedeno prakso pošiljanja elektronskih t.i. E-novic. Tako po elektronski poti vsako tedensko več sto naročnikom (iz cele Slovenije) pošiljajo vse informacije iz sveta hokeja na travi v Sloveniji, ob večjih svetovnih dogodkih pa povzamejo tudi te. Informacijam so dodane zanimive stvari z različno tematiko pod naslovom: Morda niste vedeli, dodana pa je tudi Misel dneva. Za nadaljevanje pa želijo e-novice nadgraditi še z tematiko: Na današnji dan in z zanimivimi fotografijami. Avtor vseh prispevkov je Jože Črnko, za tenhični del pa poskrbita Marko Lazar in Aleksander Vink. In če bi tudi Vi želeli dobivati brezplačne hokejske informacije se enostavno prijavite na spletni strani kluba ki se glasi: www.hkmtoplice.si Vseli Vas bodo.

Poletne šola nogometa

NK Čarda Martjanci je v sodelovanju z MNZ Murska Sobota v okviru programa Grassroots tradicionalno organizirala Poletno šolo nogometa 2015, katere se je udeležilo rekordno število otrok 145. Otroci, stari od 5 do 14 let, so v šestih dneh poleg novih nogometnih veščin, spoznali novinarsko pot dr. Andreja Stareta, spoznali poklice, kot so, policist, gasilec, reševalec, obiskali so nas predstavniki olimpijskega komiteja Slovenije, predstavniki nogometne zveze Slovenije in se učili veščin nogometnega vratarja, ogled modelarskega društva »Ftič«, ter seveda urili svoje nogometno znanje na zelo lepo urejenem Športno rekreacijskem centru Martjanci.

Prav tako si bodo udeleženci v okviru Poletne šole nogometa ogledali eno od tekem slovenske nogometne reprezentance. Nogometni klub Čarda Martjanci deluje že od leta 1972. Skozi leta je dobil podobo odprtega nogometnega kluba, ki s prostovoljnimi in volonterskim udejstvom svojih članov uresničuje poslanstvo kluba in skrbi, da „Nogomet ni le ‚lejtanje 22 nouri‘ za enof labdof‘, to je prijateljstvo, dvigovanje fizičnih sposobnosti in spodbujanje mladih k pozitivnemu razmišljanju v okviru druženja in ukvarjanja s športom.“

Najbolj odmevno prireditev predstavlja Poletna šola nogometa, ki so jo letos izvedli že osmič in katere se je letos udeležilo kar 145 dečkov in deklic od 5 do 14 leta starosti. Otroci prihajajo iz različnih koncev Slovenije, nekateri starši so celo načrtovali letni dopust v skladu s terminom izvedbe Poletne šole nogometa. Otrokom so skozi igro in zabavo v okviru enotedenskih aktivnosti predstavljali, kaj pomeni biti nogometaš in kaj pomeni nogomet kot tak.

Vodja Poletne šole nogometa: „Vizija in cilji mlajših selekcij NK Čarda Martjanci so usmerjeni v načrtno in strokovno delo z mladimi. Pri svojem delovanju zasledujemo vrednote kot so prijateljstvo, volonterizem, množičnost, strokovnost in načela fair play-a. Vse naštetu predstavlja, poleg ustrezne infrastrukture, osnovo za organizacijo dogodkov kot je Poletna šola nogometa v Martjancih. Tudi letos se aktivno-

sti udeležuje rekordno število udeležencev, na srečo pa smo v preteklih letih že pridobili potrebne izkušnje in znanja. Sama izvedba je vedno težja zaradi vedno večjega števila otrok. Organizacijsko smo se ustrezno pripravili, delo je potekalo brez težav in poškodb, ter po zdaj že ustaljenem programu. Kakor vsepovsod, se tudi pri donacijah in prispevkih srečujemo z krizo, kajti vedno težje je pridobiti sredstva in donacije za izvedbo tako množične prireditve, kot je PŠN, zato bi se na tem mestu zahvalil vsem sponzorjem, ki so prispevali, da nemoteno izpeljemo tabor, brez njih to ne bi bilo mogoče zato se jim iskreno zahvaljujem. Posebna pohvala gre vsem trenerjem in pomočnikom za izvedeno delo, skupaj je sodelovalo več kot 30 volonterjev, da smo organizacijo spravili pod streho. Glede na to, da se nam pridružuje in sodeluje vsako leto več otrok, dokazujemo, da smo na pravi poti in pri taboru delamo pravilno in uspešno“

Udeležence smo razdelili v pet starostnih skupin, za vsako pa so skrbeli po 4 trenerji in ena vzgojiteljica, za prehrano in pijačo pa so poskrbele prostovoljke in prostovoljci NK Čarda. Prvi odzivi kažejo, da so tako otroci kot starši zelo zadovoljni, za kar gre iskrena zahvala volonterjem in vsem, ki nam pomagajo na kakršen koli način. Velika večina otrok bo nadaljevala z aktivnim igranjem nogometa, s čimer je osnovni namen šole nogometa v Martjancih izpolnjen. Zahvala velja tudi vsem podpornikom za donirano hrano in pijačo, kajti brez tega tabora ne bi bilo mogoče izpeljati v takšnem obsegu.

V Moravskih Toplicah se je pelo, veselilo in plesalo

V Termah 3000 v Moravskih Toplicah so letošnje poletne zabavne prireditve na prostem v petek, 31. julija popestrili s koncertom ansambla Saša Avsenika. Tako se je na Športnem igrišču Terme 3000 na nočni zabavi zbrala velika množica ljudi od blizu in daleč, kajti, ko se je oglasila harmonika Saša Avsenika velika množica obiskovalcev poskočila, pela in plesala, ansambel pa je igral znane slovenske narodno zabavne skladbe, pri čemer je vsekakor vsakemu obiskovalcu ta glasba tisti večer segla do srca. Tako so se kar nekaj ur nastopa ansambla Saša Avsenika zabavali tako mladi, kot starejši, pri čemer jim je ta večer prav gotovo ostal v lepem in trajnem spominu. Nežne slovensko narodno zabavne skladbe so se slišale daleč na okoli. Člani ansambla so; Sašo Avsenik- harmonika, Mitja Skočaj- klarinet, Jan Tamše – trobenta, Aleš Jurman- bas, bariton, Matic Plevel- kitara, Maja Berce Podrekar – vokal in Dejan Zupan- vokal.

J.Ž.

Poletni počitniško-turistični mozaik iz Moravskih Toplic

Glavnina poletne počitniške sezone je za nami. V obdobju med junijem in avgustom beležimo raznoliko strukturo obiskovalcev, med katerimi še vedno prevladujejo Slovenci. Med tujimi obiskovalci prav tako večji del obiska še vedno predstavljajo nemško govoreči turisti. V navedenem obdobju smo opazili porast turistov iz držav Beneluksa, Češke, Italije, Francije, Velike Britanije.

Vprašanja, po katera turisti pridejo v TIC Moravske Toplice, se pretežno dotikajo njihovega načina počitnikovanja, zato so zelo različna, s poudarkom kako doživeti turistično ponudbo destinacije. V poslovalnici TIC Moravske Toplice poleti tako prevladuje izrazito mednarodno vzdušje. Le delček tega vzdušja smo ujeli v foto objektiv in izpostavili nekaj fotografirancev, ki so nam dovolili objavo.

Doživetje destinacije Moravske Toplice z okolico v kampih z vetrom v laseh

Italijan iz Torina in Francozinja iz Nice, oba ljubitelja potovanj z motorjem, sta svoj dvotedenski oddih v Sloveniji preživela kot vedno – v kampih, z vetrom v laseh in z dovolj pustolovskega duha pri raziskovanju neposredne okolice. Na tak način sta raziskovala tudi ta del Prekmurja.

TIC Moravske Toplice poleg turistov obiščejo tudi agentje za pospeševanje obiska turistov

Poslovalnici TIC Moravske Toplice sta obiskala predstavnik

turistične agencije, ki skrbi za povečanje kitajskih turistov v Sloveniji, ter predstavnik kitajskega nacionalnega medija. Zanimala ju je vinska turistična cesta v regiji oziroma vinarji. Pravita, da je poleg neokrnjene narave predvsem vino tisto, ki privablja kitajske turiste v Slovenijo in sta mnenja, da bo vedno več obiska v Pomurju tudi po njuni zaslugi.

Utrinki poletnega dogajanja v Moravskih Toplicah

V okviru etno četrtkov so v juliju in avgustu na terasi Slaščičarne Café Praliné nastopili izvajalci etno glasbe: FS KUD Jožef Košič Bogojina, Društvo godcev in pevcev Gorički lajkoši, Ansambel Zvonček, FS KUD József Attila Motvarjevci, Etnološko kulturno društvo Künštnei Prleki ter cimbalist Darko Kržanko s čelistko Valerijo Šömen.

Na poletni turistični tržnici obiskovalcev ni manjkalo, saj se je marsikdaj podaljšala v pozne večerne ure. Obiskovalci so najpogosteje kupovali tradicionalne živilske izdelke in spominke iz naravnih materialov. Zaradi povpraševanja se bo ponudba na stojnicah sicer v nekoliko manjšem obsegu podaljšala še v september, in sicer med četrtki in sobotami od 17. ure dalje.

Četrtki so bili pestri tudi v smislu kulinarčne animacije, za katero so poskrbeli člani društev iz občine. KUD Bogojina, DKŠT Žlakai Sebeborci, KTD Ady Endre Prosenjakovci, Društvo Selenca Ivanci.

Nove promocijske tiskovine za turiste in domačine

TIC Moravske Toplice je izdal novo plastificirano turistično karto **Poti dediščine Moravskih Toplic** piši-briši. Karto odlikujejo praktičnost, trpežnost, saj se ne trga, enostavno zgibanje ter odpornost na sonce in vlago. Uporabnik si na karto lahko tudi kaj zabeleži s posebnim flomastrom in beležko tudi izbriše (piši-briši). Po izjemno ugodni ceni (3,5 EUR) je karta na voljo v poslovalnici TIC Moravske Toplice, prav tako flomaster.

Karta kot promocijsko sredstvo služi informiranju turistov. V njej najdete označene kolesarske in pohodne poti. Razporeditev piktogramov se ne nanaša na posameznega ponudnika, ampak na predstavitev ponudbe v določenem kraju.

Ogledni izvod smo posredovali vsem ponudnikom namestitvev in kulinarike ter drugim s turizmom povezanim ponudnikom iz naše občine. Tisti turistični ponudniki, ki oglednega izvoda niste prejeli in bi ga želeli, nas prosimo kontaktirajte, da vam ga posredujemo.

Založba Iqbarator je izdala vodnik **The Slovenia Book - Top 100 Destination**, ki so ga napisali tuji novinarji, štirje zaljubljeni v Slovenijo - Američan, Anglež, Valižan in Avstrelac, ki jih je Slovenija priklenila nase. Knjiga na tristostranih straneh predstavlja namige za izlete v Sloveniji. V okviru Prekmurja so izpostavljene tudi Moravske Toplice kot vodilna spa destinacija. Vodnik je naprodaj v TIC M. Toplice.

J.B:

Namig za kolesarski izlet: Idemo na Vogrsko z biciklinon

Kolesarske poti v okolici Moravskih Toplic niso le za turiste, ampak tudi domačine. Zato rekreativne občane vabimo na kolesarski izlet čez mejo in tokrat predstavljamo kolesarsko pot »Idemo na Vogrsko«. Zakaj k sosedom Madžarom? Da spoznate razgibano okolico Moravskih Toplic z obmejnimi delom in vasice na Madžarskem, vse to neposredno s kolesa. Pri odkrivanju poti se nam je priložnostno pridružila skupina kolesarjev iz OŠ Fokovci.

Potek poti:

Moravske Toplice – Tešanovci – Vučja Gomila – Selo – Prosenjakovci – Magyarszombatfa (H) – Gödörháza (H) – Velemér (H) – Szentgyörgyvölgy (H) – Nemesnép (H) – Kobilje – Motvarjevci – Bukovnica – Bogojina – Tešanovci – Moravske Toplice

Dolžina: 52 km

Težavnost: srednja/težka

Prijazne informatorki v TIC Moravske Toplice, kjer je izhodišče poti, vam bodo pot priporočile zaradi številnih zanimivosti. V Moravskih Toplicah, kraju dvojnih term, se zapeljete mimo evangeličanske cerkve in informativne table s turističnimi ponudniki. V Tešanovcih se lahko ustavite pri lesenem vodnjaku (čigi) za kakšen fotografski kolesarski utrinek. Ko se bližate Vučji Gomili, zapuščate kolesarsko »cono udobja« oziroma ravninski del okolice Moravskih Toplic, saj teren postaja bolj razgiban. V Selu si lahko ogledate okroglo svetišče, srednjeveško romansko rotundo. Vodene oglednice nudijo v brunarici TIC Selo, podružnici TIC M. Toplice. In že se približujete Prosenjakovcem, kjer boste prestopili mejo z Madžarsko.

Na slovenski strani se na poti proti Madžarski lahko okrepite pri več ponudnikih hrane za kolesarje s prekmurskimi dodatki. **Okrepčevalnica Cipot** v Tešanovcih razpolaga z okusno kulinariko in izvrstno senco pod brajdami, ki je kot nalašč za počitek kolesarjev, **Gostilna K Rotundi** v Selu je med drugim bila izbrana za naj gostilno v regiji, **Okrepčevalnica Pri Martinu** v Selu pa poleg hrane ponuja nagrajeni prekmurski špricer.

Čez mejo vas na madžarski strani pričakujejo različni turistični ponudniki, lončarji v Magyarszombatfa, **center prostočasnih aktivnosti GÓ-NA** (Szabadidőközpont GÓ-NA) v Szentgyörgyvölgy, kjer se lahko preizkusite v številnih športih, se kopate, uživate v umirjeni naravi. Freske Janeza Akvile si lahko ogledate v **katoliški cerkvi** (Árpád kori templom) v Veleméru. Ljubitelje adrenalina pričakuje **pustolovski park** (Kalandpark) v Márokföldu. Resort s prečudovito okolico, kjer nudijo možnost jahanja konjev, igranje golfa in ribolova, za nameček pa se lahko osvežite v bazenih z wellnessom – vse to v **resortu Abbazia Country Club** v Nemesnépu.

Pot nazaj v Slovenijo pregovorno poteka hitreje. Nedaleč od madžarske meje vas tudi v Motvarjevcih v **Gostišču Puhán** pričakujejo s ponudbo domače kulinarike. Osvežilno prija kolesarjenje skozi debelo gozdno senco med Bukovnico in Bogojino. V Bogojini si lahko ogledate Plečnikovo cerkev, v Tešanovcih pa se še ustavite v Podeželski čokoladnici Passero oziroma v njihovi butični prodajalni domačih izdelkov in izdelkov. In že ste nazaj na izhodišču vaše krožne poti – v Moravskih Toplicah.

Več informacij o kolesarski poti v karti Raj za kolesarje.

Povezava do izrisa poti: <http://www.viapomurje.si/pages/si/kolesarsko-omrezje.php?route=41>

J.B.

Priložnostno so 52-kilometrsko pot prevozili kolesarji OŠ Fokovci.

Ob kolesarski poti Idemo na Vogrsko najdete številne ponudnike dobre hrane

KOLENDAR PRIREDITEV V OBČINI MORAVSKE TOPLICE

SEPTEMBER 2015

Pripravlja: TIC Moravske Toplice, www.moravske-toplice.com

Naziv prireditve	Opis prireditve	Kraj izvajanja	Datum	Organizator	Informacije
Ustvarjalne rokodelske delavnice za odrasle	Tedenske rokodelske delavnice za odrasle.	Martjanci, vaški dom	18.00 vsak ponedeljek med septembrom in decembrom	TD Martin Martjanci	Irena Nemeš 041 747 484
Septembrska turistična tržnica	Tržnica z izdelki domačih in umetnostnih obrti lokalnih ponudnikov.	Moravske Toplice, drevored pri Café Praliné	Od 3. 9. 2015 dalje, med četrtki in sobotami	TIC Moravske Toplice	02 538 15 20 www.moravske-toplice.com
15. Kulinarčni pohod Gostilne Marič	Tradicionalni pohod Gostilne Marič, ki vodi po razgibani Zeleni poti, v dolžini 12 km. Startnina 10 eur (zajema malico, pijačo, kosilo).	Sebeborci, pri gostilni Marič	5. 9. 2015 9.00-13.00, start ob 9.30	Gostilna Marič in DKŠT Žlaki	Marjan Marič 041 547 037, www.gostilna-maric.net
19. občinski praznik Občine Moravske Toplice	Slavnostna podelitev priznanj in nagrad ter osrednja družabna prireditev. Ob 13. uri otvoritev in blagoslovitev čistilne naprave in kanalizacije Filovci (pri ČN v Filovcih). 16.30 osrednja občinska prireditev (ŠRC Filovci)	Filovci	5. 9. 2015	Občina Moravske Toplice	Občina Moravske Toplice 02 538 15 05
Brezplačne predstavitev romanske rotunde s teološkega vidika	TIC Moravske Toplice v sodelovanju z Župnijo Kančevci prireja predstavitev rotunde v teološki luči.	Selo, zbiranje pri brunarici TIC Selo	5. 9. 2015, 16.00	Župnija Kančevci in TIC Moravske Toplice	02 538 15 20
Skeč na temo Medsebojni odnosi, sobivanje in sodelovanje	Naj vam s skeči na dano temo popoldan polepša Jure Jurinič Jurček!	Bogojina, Bogojanski ograček	6. 9. 2015, 15.00	Odbor KDK	Jure Jurinič 031 871 469
12. Lujpanje kukorce	Prireditev je namenjena obujanju spomina na izumirajoče domače opravilo, prikazano na sodoben način.	Selo, pri romanski rotundi	12. 9. 2015, 18.00	Pevsko društvo Selo	Oskar Makari makari@siol.com 031 329 758
Pohod po poteh kulturne dediščine	Tradicionalna prireditev v okviru Košičevih dnevov kulture s spoznavanjem naravnih, kulturnih in duhovnih zakladov ob pohodni poti. Kotizacija 6 EUR zajema napitke in pogostitev na poti ter toplo malico na koncu.	Bogojina, start pri župnišču	13. 9. 2015, 12.30	Odbor KDK	Franc Donša 041 854 058
Svetovni dan turizma - Dan odprtih vrat v romanski rotundi s strokovnim vodenjem – DEKD 2015	Ob svetovnem dnevu turizma in Dnevi evropske kulturne dediščine izvajamo prosti vstop v rotundi v Selu. Priložnostno bo TIC Moravske Toplice v sodelovanju s Tamaro Andrejek, kustosinjo iz Pomurskega muzeja Murska Sobota, ob 15. uri priredil brezplačno umetnostnozgodovinsko vodenje v rotundi. Sledi še predstavitev nove turistične zloženke o romanski rotundi.	Selo, romanska rotunda	27. 9. 2015, 12.00-16.00 – prost vstop 15.00 – umetnostnozgodovinsko vodenje (kustosinja Tamara Andrejek)	TIC Moravske Toplice	02 538 15 20 www.moravske-toplice.com
Praznik jeseni in tehniški dan – DEKD 2015	Dogodek je vključen v program dogodkov Dnevi evropske kulturne dediščine. Izdelovali boste različne izdelke, okraske iz bučnih semen, pripravili knjižico receptov za bučne jedi, tudi sladice.	Osnovna šola Fokovci	30. 9. 2015, 8.00-12.30	OŠ Fokovci	02 544 90 20, ravnateljica.osmsfo@guest.arnes.si